Kniha pamětní

založená 3. učitelem zde p. Václ. Starým
v. 1823 sahající až za r. 1784.

(1784) 1823. – 1870

OKR. ARCHIV ŽĎÁR n. S.
~~ŠKOLA~~
EPŘOVÁ
č. 156

FAKTURA

číslo : 00 21060

Dodavatel: IČO: 15256341 DIČ: 351-525363992
Kubíčková knihařství
Dolní 30
59101 Žďár nad Sázavou

Konst. symbol: 308
HS-objednávka:

2463

Peněžní ústav: Komerční banka Žďár nad Sázavou
Číslo účtu: 327277024/0100

Odběratel: IČO: 00095076 DIČ:
(0079)
Státní okresní archiv
U Malého lesa 4
Žďár nad Sázavou 1
5 9 1 0 1

Okresní úřad Žďár nad Sázavou
PŘÍLOHA: Stavební ú. ČSV
Žďár nad Sázavou
Dne: 24.12.2000
Čj: 444/00
Příloha:

Číslo dopor.
Zp.zcovatel
Ukl.ř. znak

Datum : 14.12.00
Datum vystavení : 18.12.00
splatnosti : 30.12.00
Forma úhrady : příkazem

Způsob dopravy : vlastní
Jed.vyskladnění: knihařství
Číslo dod.listu:

Označení dodávky	Kusy	Množství MJ	Cena/jed	Částka

Fakturuji Vám za knihařské práce dle objednávky ze dne 30.10.2000

Oprava a převazba starých kronik a archiválií do plátěných, popolpátěných a plátěných vazeb.

celkem 65 ks 380 hod á 160.00 Kč 60 800.00 Kč

K úhradě 60800.00 Kč

Vladimíra KUBÍČKOVÁ
KNIHAŘSTVÍ
Dolní 30
591 01 Žďár nad Sázavou
IČ: 15256341
tel. 0616 - 36006

Souhlasí s fakturou
Podpis

NEJSME PLÁTCI DPH !!!!!

Kniha pamětní

založená r. 1823 tehdy učitelem zde p. Václavem Starým rodákem z Hluboké.

1904/5.

Hron
řídící učitel.

Úplné počátku záznamů této knihy pamětní

vyučoval r. 1905 při obecné školy Jeronym

Ve druhém podání líčil Josef Vymlátil, zemědělý a 1977 r. zdejší zolník (oddílu pk. mnk, žák 2. tř. 2. odd. Bedřich Zeleznel):

V č. 51. školy dvou podmínce) bydlel pustý a prazal, Alberg v zimě předla vnučko skromážlené děti vyučoval: V Naprahzim abecedu na zem a dle ní učil číst a psát. Přišel, kdo a kdy chtě.

Odměnou za pasení i učení dostával koudel.

Kdyžek potřeb používali žáci, nešlo-li, x i mimo zimu a jak, opětovati nebylo lze.

V předcházejících záznamech pamětní knihy (s Kellerem ztracené) mluví se o podrobném vyučování jistou přadlenou dvě bylo pokoutních učitelů v stejné době (neb po sobě následujících) více. Kdo ví?

Toto líčení podání ohlásí do r. (či předtím) 1784, kdy mluví se již v pamětní knize o první škole a prvním učiteli, jak možno čísti dále.

Lepřová r. 1909 v říjnu.

Hron pedn.
pád. učitel.

Začátek schází

Bylo to Matiegn Klugy farářem a přímým tehdy, dle 1. ústavu 1. a nezvětšeny ústavu, a na to zřízení dnes 9 podílům i platy vyrovnány na farářů. Toto nebo bylo vůbec ještě kostelu 57 jeho. Obžil byl farním prostorem, kde byl, že se ještě nemohl jen [illegible] Školy školy v tuto z tohoto zminy z 1785, nebyl zřízen [illegible] nebo tak části [illegible] nebo zminy, to ale nebyl [illegible] [illegible] byly. Byl zřízen [illegible] [illegible] byl [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] obstarával, a mint a klenotok
[illegible] hogy [illegible] a szemeket is [illegible] fel [illegible]
[illegible] a szemeket [illegible] mind [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]

Ro. 1830.

[illegible] w [illegible] Rejestrze [illegible] w [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] w [illegible]

Anno 1834

dne 20 května vykonávaly školní dětky zkoušku z veřejného náboženství a z čtení 42 bylo zmíněné k nejsvětější Svátosti Oltářní přistoupily. Hlavního tomu předsedal Wel. P. Josef Hynek farář a katechet k Gymnasiu Wel. Pan Josef Mikeska a Dominik Vodera. Celý ten katechet byl v Gymnasiu Wel. Pan Josef Mikeska nastoupil.

Nové zřízení P. Peter Jaeger farář byl zajisté dne 27. června od Dost. P. Vicaře jsme Kouřka školní farářem a Konvent a Wel. P. Katechety pro katechety a zajímavých obecných. Mimo nek pro zase v Kostelovy stavitele nové školní dům se zřídily okny na rozhodl a dovolil. Dne 25. května kaplice a zvonici tak stavba zase 25. května se vysvětlila, čili opět jmenovaly, čili opět jmenovaly, čili opět jmenovaly

Dnia 11go czerwca 1836 mieszkał u Ks. Wolfsteina [illegible]
[illegible] kolatinus [illegible] Pan Karol Bernard
Zawrotski [illegible] Bielsko [illegible] [illegible]
[illegible] 3 Lata [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] w Bielsku [illegible] [illegible]
[illegible] 88 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Dne 9. září byla zkouška zbírky do lidový brož, a tak se [illegible] Wel. P. Josef Hruschl farář Dolní [illegible] od Wel. P. Ignaz Pfeiffer [illegible] a P. P. Josef [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]

Anno 1853.

Dne 4 listopadu 1851 zadal školní učitel Hadan Slavný žádost na cís. kr. podkrajský úřad do Německého Brodu o zlepšení své školní služby, neboť od 3 listopadu 1853 přes jeho žádost o Přibyslavy komis držena, při kterýž se školní plat ze 2 kr. zanic na 2 kr. stříbra uvedl, a proto ještě ~~nic~~ žádal, přijmy školní učitelskou longrau pro 130 zl. stříbra nevynášela a přes 182 zl. Mz. se nedostavalo. Zamíněno bylo tedy na obecní kassu, a Slavný cís. kr. podkrajský Úřad zaslal výměr žádosti 1853. úřední dopis na příslušenstvo okr., aby udalo, za jaké byli příjmy a vydání obecní v posledních třech letech, že však obecní pokladnice míváji špatné dny, zhledalo se, že co se ročně přijme, že se v tolik opět zase vydá, a tedy se spokojnice nalalo. To se udalo k Sl. Úřadu a tegoži se posud učiteli žádné odpovědi na dotázání nedostávají, že se 182 zl. stříb. Musit tedy, že občané z obecní kassy, jemuž vzělejak nepatřícího kuštěvení kaples svých používají za to tupeti Učitel.

Anno 1854.

V tento rok, poněvadž obydlí učitele a velká komora ješ dlouhé v špatném stavu se nalezaly, musely slavný býti. A nižo pan přispěl na onu stavba: 50 měr vápna, 40 polofalcovních perken, 5 otesanejch stěn 1½ krovu a 4 ležiny. Občané měli na nařízení Vel. p. farářе Josefa Plesla, učitele a jeho rodině pro za tím jiný byl opatřili. Tojem však ani za nic nevolaupělo, aby to učinili; a učitel musel se svou rodinou od 15tého května až do 14 října někdy v školní klassy, někdy na půdě, i také v chlévě obývati an v těch čas dlouho trvající a v a zkedená povětrnost dostávala. Vápenný pouchý vypnu, pány vápna, tak že, když dlouho v školní klassy dlíti musel, tak mně to omámí a zolabí, že se mě zdá, že za 4 hodiny bude po mě. Tyto kmen na venkovní pavlíče až do pole, ale ano tam otrhy nenalezám, neb i tam mám jako polní cesta vápna, a vápenných olyn v cestech pořád plno. Padem k zdému, zvlášť kdo jest chabého zdraví jako já, to musí sprosto a zlomo žíti jako já, aby se vyhnal vápenné, to smradu, tak dobře dýchati jako jedu.

Upřímně Bůh vám Spolužitelům ano 19 ~~ma~~ ledna 1854

J. Hadan
Ob. Učitel

Tento rok dne 27 dubna, snad po celé rakouské říši slaven byl manželský sňatek našeho milovaného císaře a krále

Františka Josefa prvního s Alžbětou 17½ letou dcerou ~~prvního~~ Bavorského. Mládež školy Veprovské tuto slavnost zavítala tím, že vsadila čtyry stromky javory na prostřed obci okolo kaplicky, chlapci dva a holky dva. Pěk zpívali hymnu: Bože zachovej nám krále Františka Josefa chraň Ch.

Dne 18 Srpna dopoledne slavnost narozeniny císaře pána.

Anno 1855

Dne 8 května konaná v chrámu Páně borovském pobožnost, že dobrotivost Boží svatost pažskou Pia devátého od velkého a blízkého neštěstí milostivě ochránila.

V tento rok také dne 29 března odpoledne konala se a začala se pobožnost Nepoškvrněného početí Marie Panny.

Dne 3 září držená byla c. k. okresní komisse s Přibyslavi, která všem učitelům od Nejs. Ministerstva zvýšený školní plat na 2½ od 6tého do 8mého let, na 2½ od 8mého do 10tého let a od 10tého do 12tého let na 3½ Mz. potvrdila. Dle tohoto zvýšeného tyhodního školního platu obnáší příjmi Veprovské školy vpozemcích a naturáliích jako i v školním platu úhrnem: jedno sto padesát 7 zl. 42½ stříb. O

Dne Křijna slavnost druhotin [secundic] našeho nejdůstojnějšího vrchního Pastýře duchovního. Excellenz Pana Biskupa Karla Slanta, v Hradci Králové.

Anno 1856.

Koncem měsíce července odstěhoval se učitel pan farář borovský p. Josef Plessl pro churavost těla a stáří 66tého let na odpočinati do Zdíčova.

Administrátorem byl Vel. p. p. Josef Kihun kaplan, načež pak v měsíci listopadu toho roku, stal se farářem borovským.

Anno 1857.

Dne 14 června instalace Vel. pána, p. farářе borovského Josefa Kihuna. Na to pak dne 15tého června konalo se slavné svěcení velmi rozšířeného a nové v roku 1856 vystaveného hřbitova okolo chrámu Páně borovského, Důstojným Vicářem p. P. Wolfg. Karlem, farářem v Skokách. Obdrželi jsme knihy pro chudé žáky: 5 slabikářů, 5 malých katechismů, 5 katechismů pro třídu druhou, 4 druhé čítanky a 3 evangelia. Dne 6 listopadu dostali jsme nováčka p. pátera p. Františka Křoba.

Anno 1858.

Dne 17 května na večer navštívil borovskou kolátoru nejdu
dnější Pán, pan Karel Hanl biskup Králohradecký
Rok dne 18. září udělával svátost svěcování při
chramu Páně Borovském. Z Vepřové přijalo tu svátost
v Borové přes 80 a druhý den zase lidé, jenž z čeledi obce do
farní osady Velkoloseňské patřejí přes 20. duší.
Allenym svdam bylo toho 78 roků starého kortitele lito
když viděli, s jakou obtíží vykonává úřad svůj.

Dne Prosince zesnul v Páně Ctihodný pan Wolfgang
Karel biskupský vikář a školdozorce školního okresu
Pelněnského, konsistorní rádní a farář ve Stokách.

Leta Páně 1859

Dnett Prosina 1858. o 10 ti hodinách večer, přišel majitel živ
sti čís. p. 40 v Vepřové, František černý 35. roku a 6 měsíců star
nekatolík, rozdrážděný a opilý z hospody domu, kdež jak
obyčejně se svým hodným otcem rozkrog začal, v kříku a ha
dování tom, hrnul se k posteli otce, ježj rozmačká, však jeho
manželka a ředinové, jej zachytily a držely, an muzy tím
starý otec ze světnice utekl a k sousedu Václav Sobotkovi se
uchýlila. Tento, když se dozvěděl, že otec a tam utekl, rozlítil
se ještě více, popadl sekeru, a chtěl za otcem. Mezi tím
sběhly se lidé okolní, a když viděly co zuřivec chce, zavřely a
držely vrata, a nepustily jej ze dvora. Po vzteklenče si
zpomněl, že otec má kdesi na půdě státi stůl, i vzkřikl
že aspoň na tom stolu se pomstí, a jej roztluče. Tu běhl
pod kolnu, vlezl po žebříku v chlívu, tam se drápal, kde o
stole věděl, místo stolu uchytil bratrovu postel a drápal se
sní zpět k díře, chtě domnělý stůl oným otvorem dolu v
hoditi a tak roztlouci. Že však tam byla pohážená sláma
a ještě jiné harampátí, nechtělmu domnělý stůl tak lehk
okůtek uvedl. Když pak s ním byl již u samého otvoru
zachytil se mu domnělý stůl nohama za trám a nechtěl
se hnouti. Spopadli jej ještě jednou všemožná, že však
odpor byl příliš tuhý, ruce se mu smekly a on sebou

silně udeřil, že některou ranu dostal hned na hlavě a nekte
ré dole na zmrzlé zemi a neb přímo u žebříka velikém v zemi
zeku vykrali, přerazil si lotiš hlavu, že mu z ucha na 2 lokty
hu v kloubě, dest na tom, že se na mi vícekrát nepostavil, je
tož že počas své nemoci, mnohokráte chtěl vstáti a lidi bíti,
ale na nohu se postaviti nemohl. Syl živ potom úraz
podný, Lékař, který jej léčil vyznal, že kdyby se to bylo stalo
v noku slabému, tedy byl na místě mrteč ostal. Lékař jej
ud Ikvánil. V svém nedozabitém stavu nebyl si mysli při
omen, jakým nesrozumitelně drandil, jen jako ve spa
ní. Jako žák byl kučení velmi tupý, ve škole sice nedoví
dal amiž vlom způsobu učitele kdy rozhněval, sedával tiše,
neučil se, ale jen nejvíce dřímal. Já, učitel jsem si nar
tizoval Vel p. Katechetu Jos. Fikanovi, on mě odpovědel, že
jest tuze silný, že takové děti jen by jedly a spaly, abych
ej skrze to netrápil. Když povyrostl, bývval nejvíce
doma, mezi času šel velmi řídce, k tančení hudbě za
leta asi jednou. Co se týče hospodářství, byl za svobodna
dalný a pilný pracovník, všecko nářadí polní i domá,
i sám tak zhotovil, jakoby od zběhlého řemeslníka. K
lidem bývval přívětivý a kdo s ním věrně jednával, tomu
by byl jak se říká, krvé nacedil. Oženil se až v 29 roku stáří,
a od té doby stal se zlého dravec, tygr, nejen proti otci
a jiným lidem, ale i proti své manželce. Opijel se, a ota,
s ním stanu nelítoval ničeho, a tjak se říká] prostřne co
ohce. V takovém způsobu nadělal dluhů, a kdyby byl je
ště 3. neb 4 roky žil, byl by přišel o všecko.
Příběh tento, jsem proto sem poznamenal, aby někdy poto
mek neb nápůce můj mohl mládeži ukázati příběh ze živo
ta, že kdo nectí rodiče své, že, dle vyrčení písma svatého, zlo
řečený jest, a že řekne veškeren lid amen.

Prohejna bri dm Přiučnrifikazion zu 28. Mai
859.

Alois Finaček
obr. Školdozorc

Před sto třicéti lety a nyní.

Nepochybně, že v roku 1733. byla v zdejší obci vystavena kaplička a na ní železný zvonik zavěšen, který prý dříve v na obci stojící lípě zavěšen byl. Kterýžto zvonek opět sem kaplu 1864. na nova vystavenou z vzáměnou zavěšen jest.

V minulé staré kapličce byli rozložené po zdi obrazy totiž:

1. Hlavní obraz velký „Vyobrazení zázračného malby Boží Matky s Ježíškem“ s znamením roku 1733. 2. šestero stejně velkých as 2 coulů vysokých a 18. coulů širokých obrazů apostrovních totiž: obraz sv. Jana Nepom. sv. Víta, sv. Jakuba apostola, sv. Havla, sv. Vojtěcha a sv. Klpána prvomučenníka. Byli na dřevě malováni dosti v hrubém, a mužům vyznali, že pocházeli z jedné a umělé ruky, a že nikdo, ani znalec nenalezl pořádný o jich tvořiteli, černě pomyslili, a možno, že kdybych lepší znatel malby byl, že bych jim ještě lepší chvalořeč učinil. Kdo je malovali, nemůže nikdo udati. Toliko do postačujícího ústního podání, hlavní obraz prý obětoval největší volník sobě P. Lacina nyní čís. 3. a ostatních 6 menších obrazů darovali prý menší volníci, každý svého svatého patrona, nemohl nikdo udati, z kterých domů pocházely.

Odkud to, že měli naši otcové prostí dědové tolik nahledu, že nezaopatřil každý věc jakoukoli bez ohledu, ať se hodí k celku čili nic? Musíte byli sousedé svorní, nadeli se o to vesměs a nepochybně, že oto požádali svého duchovního pastýře, který jim v tom poradil, a neb sám o zaopatření zpravných obrazů péči vedl, anto tvůrce nebo chatovitel oných obrazů zajisté nebyl ani obyvatel borovský, ni přimyslavský, ni polenský, ba ani brodský, leč náhodně.

Docela jinak počínali si v té příčinnosti jich potomci t. j. nynější sousedé. 1. Hlavní obraz „Zavěnování Panny Marie“ svěřili borovským duchovním po faráři Josef Kheinovi a panu kaplanu Františ. Kinobovi, a tito nechali jej malovat v Hradci Králové, jenž stal s rámcem 42 zl. rak. čís. Pohled nan vzbuzuje k svaté lásce a nábožnosti.

Za 2. Venku v průdělí obraz sv. Floriána stal 7 zl. v. čís. a jest malován od velmi dobrého malíře P. Kasala v Nem. Brodě.

Za 3. Uprostřed kaple visící cínová lampa, jenž stala též 7 zl. v. čís.

Tyto tři věci byly opatřeny z mikladu občanů vesměs.

Za 4. 2 obrazy, totiž obraz sv. Tomáše sbourajícího rány Kristovy, jenž jest také malován v Hradci Král. v hodnotě 15 zl. pak obraz panny Marie, který jest ulačen (lištěm) a koupen v Praze an prý stal 5 zl. jsou darováni od představeného obce Tomáše Klenzla a manželky jeho Marie z čís. 49 tého.

Za 5. Dva obrazy na plátně, obraz totiž sv. Václava a Panny Marie darováni jsou od manželů Václava a Marie Mach. z čís. 38. stalé prý 15 zl. r. č. a počtu. Jsou malováni též od již jmenovaného malíře v Nem. Brodě. Pohled na ni nepojme mysl člověka k modlitbě, neb nic nebeského na nich není.

Za 6. Dva velké a dva menší cínové svícny darovala Anna Stránská manželka Matěje Stránského majitele živnosti čís. 2 tého jakož i znamenité svíce do nich.

Pak byly do one kaple od jednotlivců dány 4 obrázky malované na skle, dva andělé od řezbáře z Německého Brodu, a vyobrazení sv. Jana Nep. s dvěma andělíčky do oltářního tabernaculum, kterážto tři poslední byly opět zhotoveny v Nižkově od jednoho volníka.

A kat každý, co sobě usmyslil to obětovat, a kde si usmyslil, tam si to dal udělat, bez ohledu, hodilé se věc k celku čili nic.

Nuž bych občany za jejich dobrý úmysl pohanil, toliko jest mrzuté, že dárky jejich stali také peníze, a že takové věci neubuzují v cvičeném oku libost, aniž pojímají k smýšlení nábožnému.

Podal při ben. Školní Visitaci Dne 30. Června 1868.

Alois Finaček
obr. Školdoz.

Do. 18 Dubna 1864.

Alois Finaček
obr. Školdoz.

1867.

Dne 27. května 1866. byl můj syn Engelbert Starý v Hradci Králové po osmiletém tam studování od Jeho Exell. pana biskupa Karla Boromeje Hanla na kněžství vysvěcen. Že vysvěcení kněží stalo se tento rok před obyčejným časem, totiž koncem července, byla příčinou Pruském neprávě zdvíže na válka proti Rakousku, anto brzi po odchodu nových kněží pevnost Hradec byla zavřena, u kteréž nápotom dne 2 a 3 července po několika lika menších srážkách, jako u Mnichova Hradiště, Lična, a opět od druhého pruského armádního sboru u Náchoda, Skalice a j. hlavní bitva svedená byla, při kteréž jako při prvnějších menších srážkách vojsko rakouské nemohlo přesile pruské odolat, a tudy rakouská armáda polozničená byla. Vítězící Prusové hrnuli se od Králové Hradce k Pardubicím a dne 10 července prohánlo jich skrze naši vesnici 3 reg. Uhlanů se svými prapory a kanony a 2 regim. kirasníků též s prapory a kanony, i množství vozů a hejna

hovězího dobytka všelikého druhu krávy, voli i dva uhlý kousky jakož tolik se jim kde zajmouti nahodilo. Lítostné bylo podívání na jednu krávu, kterou na voze vezli a dlouhý prusští zbojníci na ní sedli, čtverý pyšně právě sedíjíc na krku. Po tomto rázu u Králové Hradce, v kterýmžto rakouské vojsko se opět poněkud soustředilo a postavilo se prusům u Sviťavy, ale couvati muselo až o 5ti hodinem odporu dne 8 července, pozde v neděli. Pak v příští neděli dne 15. června zase se rakouské vojsko Prusům postavilo u Moravě u Dubu příštího kdež pry Uherští husaři dobrovolníci vrazili do pruské armády a porozbili se vskrz a zase nazpět, pak pry vyklíždili jako řezníci zkrvaceni, znamenitou ztrátu Prusům způsobíše, jakož i rakouská artilerie (kanonyři) pry měli dobře postaveni, a o pruském vojsku znamenitou porážku působíli, nic méně předce po desíti hodinem odporu, musela rakouská armáda opět ustoupati, a Prusáci táhli již bez překážky k Vídni. U Vídně spozorovali, že tam na ně jsou lečky, nechtíce vídeň na pobíjí a táhli k uherské straně k Přespurku, o úmyslu majíce Vídeň od uherské strany přepadnouti, Rakouská armáda nyní byla příšlým vojskem z bílo Hálských jmenovitě se Sardynskem (nebť se Prusko s Halským králem Viktor Emanuelem smluvilo, aby na Rakousko se dvou stran zpulnoční (severní) a Halské lotě z jižní strany na jednou udeřily) asi o 100000 mužů sesilena. Ještě tedy se naše vojo soustředili a u Přespurku u vesnice Blumenau, kdež si vyhlídli vhodné postavení se Prusům postavili. Z počátku, a až ku konci stono bitvy pry se našem dobře dařilo, tu však na jednou došlo našem dělostřelcům střelivo, a mimo toho vidí se naše armáda od zadu Prusským vojskem obklopena. Rakouský císař František Josef nechtíc vidět a slyšeti o mrzačení a vraždění lidu z obojí strany, učinil na 5 dnů příměří. V tom pry vojska obojí rozdělilo obojí strany, učinil pry pruské prapory mezi rakouskými, a na opak, a vojáci jak na sě tak pruští kyfleti pospolu, vyměňovali si tabáka doutníky, a pití brzi z pruských, brzi z rakouských láhví. Ztráty této bitvy byl pry vinen jeden tamní lesní (myslivec nebrovník) který pry Prusům lesní cestu ukázal, po které se naší armádě na zádi dostali) za to pry v Prusku, kamž se odstěhoval velkým statkem odměněn.

A tak po mnohých nešťastných bitvách a po ztrátě způsobení 2/3 země české, Moravy a dalších Rakous musel ještě Rakousko Prusku 40. milionů zlat. v stříbře válečných útrat zaplatiti, a provinilcům totiž zrádcům vlasti, jichž se nemálo nacházelo (zvláště tajných jmenovitě povstaleckému Generalu Klapkovi, který hned v roku 1849. s Uhry totiž s uherským vojskem proti císařskému vojsku válčil, a nyní pry opět s 20000. dobrovolníky z Italie a Rakouska sebraných v Uhřích se potlou kal, čekaje na dobu a příležitost k uškození rakouské armády) úplnou Amnestii (odpuštění) udělili.

Pozorovali jsme, že vojsko pruské jest vůbec vzdělanější nad rakouské, jest však hodno uvážit, že v pruském vojsku byl lid od 20ti snad až do 50ti let vskrz všecken, a v něm úředníci, bancelářští, písaři, všecko zrostlé studenstvo, kupci, měšťané, místní i volníci, anto vojo rakouské kram dustojnictva, nejvíce z chudého neučeného lidu sestávají, a jestli přede některý bohač a učený se tam odne, tak jest zhejralec neb lump, který se ze zbojnosti k vojsku odevzdal, a tam jen osudu plodí. Tak pruští dustojníci přišli, rozložili mapy, studovali, vyšli do okolí, kreslili krajinu a t. d. Jeden sedmihradský General Vi. navrátiv se z bojů do sedmihrad, kdež pry na prahu hlavní Krajiny Králové Hradce, zapsy se jen tím stala, že vůdcové rakouští neznali polohu tamní krajiny. O kdyby – alespoň od nynějšího času rakouské mladé dustojnictvo hledělo si více svých potřebných vojenských vědomostí, nežli jak posud bylo zvyklé tvrdati nejvíce v kavárnách a konstinciích veseliti se při víně, punči, čaji a cizozemských drahých doutníkách (cigarech) a tudy upadati do dluhů, a činiti se nespokojenými a mrzutými.

Dne 7. prosince sbb. byl slavně pohřben Vel. pán farář Borovský Josef Kihun 85 roků stár, raněn mrtvicí. Jako kaplan přišel do Borové v roku 1826. k tehdejšímu faráři Janu Bruškovi a spolu okresnímu škol dozorci vikariatu Polenského kterýžto pak se v měsíci únoru 1839 dostal do Příbyslavi, kdež v roku 1845 koncem měsíce listop. zemřel, v stáří 58mém roku. Zmíněný pát. Josef Kihun však se dostal 1834 pojaru co Administrátor do Vojno-Městce, odtud co takový do Sopot, ze Sopot, co kaplan do Polný, z Polný do Nového Města u Král. Hradce, od tud pak na počátku školního zimního běhu 1846 přišel opět co kaplan do Borové, tak že, když jsem jej opět po prvé po 12ti letech co kaplana a již ctěného k božímu oltáři k ranní mši svatostoupati spatřil – polily mně slze. Času toho byl farář 1856. ja již 66 roků stár, dobrovolně z fáry ustoupil a 10 dní po smrti zmíněného p. far. Kihuna, též na věčnost se odebral, ja stár 76 roků a 9 měsíců.

Přijmiž Pane na milost duše jejich!

Viděl při školní visitaci dne 17. června 1867.

Alois Finaček
ck. Šk. Dz.

1868.

Dne 20. dubna 567. přišel do Borové vel. p. František Šrámek co nově ustanovený farář v Borové, dříve farářem v Zámku Ždárském a administrátorem kláštera. Administrátor pát. František Knob přišel opět za administrátora do Sopot, kdež se pak farářem stal. Tento František Knob byl kněz pořádný; při veřejných službách božích vždy vidil co dělá, a cokoli vykonával zdařilo se mu jak si přál, zvlášť co bychtov byl výborným. U obecenstva zvlášť vážitelného nebyl oblíbeným, anto se stavovou třídou lidu počítáte nechtěl. Na místo jeho přišel za kaplana do Borové pát. Karel Weidenhoffer, rozen z Německého Brodu.

Dne 24. července 567. okolo 4½ hod. odpoledne zhoubily krupy u zdejší obce všecko ovení, tak že v menších rolnických stodolách se ani nezvzal. Začaly padati hned stranou města Těšora a od tam tud až k místu Police a mili ještě dále, místy na míle šířky a mnoha, dlouhou na 17 mil délky všecko zničily.

Viděl při školní visitaci dne 8 května 1868.

A. Finaický
obv. školský

Dne 8. listop. 1867. zemřel vel. p. p. Antonín Kalivský farář ve Velké Losenici stár 73 roky. Byl to kněz znamenitý, všecko hned viděl. V chrámu božím viděli že mladíci sedí v stolici a stařena že u stolic státi musí, šel k nim, požádav mladíci, aby ze stolic vystoupili a stařenu poukázal na uprázdněné místo, tak též i mezi muži. Mezi školní mládeží držel přísný pořádek jak v chrámu Páně tak i ve škole. Žáci museli každý den k mši se tam v pořádku státi, a když od stoupil od oltáře, od stoupil se, pak byl hned mezi nimi, pak teprve směli se ubírati z pěv, jíti však v pořádku, a on je vyprovodil až přes hřbitov, ač se storo potažd některému vlasy na hlavě trhaly, ano i ve škole děti citlivě trestal, když se dověděl, že tem neb onen nebyl včera ve škole. Při pohřbech viděli matku v zástupu, její holka tedy školu vynechává, dodrali se v zástupu až k ní, a hlasitěji zaplakali. Slyšte vy N. prosím vás nezlobte mi a posilyte tu holku do školy: Každý vůz v podeím pečoval, aby i chudé děti obuv a šatstvo měly a do školy chodily. V kázních horlival proti kořalečníkům, ale vyjávalo se sem tam sečení, a nad to byl často od ochlastů při sklenicích nelušně dotýkán, ano i mnozí mamlasové majíce jej na vsi potkali, schválně se potáceli a pilými se dělajíce.

Po něm stal se farářem vel. p. Jan Holík, který dříve asi 7 roků v místě kaplanem byl.

Viděl při školní visitaci dne 18 června 1869.

A. Finaický
obv. školský

1870.

Dne 12 července 1870. odstěhoval se z Borové opět do kláštera (zámku ždárského) vel. p. farář Frant. Šrámek. Nechtělo se mu v Borové líbiti. Byl chatrný na hlavu, a větry jaké skoro vždy na borovském kopci okolo chrámu Páně foukají, tuzegji morily. Po něm dostal se za faráře do Borové vel. pán pát. Josef Možíčka dříve asi dvě léta farář ve Chojnomístci, který se v měs. listop. 1869 co kaplan z Borové do Přibyslavi odstěhoval. Tam pobyv několik roků a dostal se za mladšího kapl. do Polné, kdež starším kaplanem byl pát. August Telinek rozený z Přibyslavi, někdejší žák co Štechetky pát. Možíčky v Přibys. Pobyv v Polné též několik let a dostal se do Německého Brodu z polenského patronatu pryč, na kterém asi 20 roku sloužil. Vypravovalmi, již co farář v Bor. že myslil když se do Brodu stěhoval, že si zoufá. Ještě však větší ránu dostal, když se po pár letech z Brodu do Krupé co kaplan stěhoval. Tam snad horem nad svým soudem, počal na zdraví ochřadnouti, i požádal penzi, kterou také obdržel. Pak se odstěhoval do Nového Města u Kr. Hradce, kde tušim v pa menském klášteře byl bachelou. Po několika letech ztěl se snad na zdraví silnějším, dostal se do Chojno Místce za faráře, kde pobyv něco přes 2 léta a dostal se za faráře do Borové, kde opět pobyv málo přes 2 léta – zemřel.

Vidl a jeho třeba poznamenal 18/9 70.
Šrámek, ústp.